

Qablaşdırma - Qablaşdırma və qablaşdırma tullantıları
sahəsində Avropa Standartlarının tətbiqinə dair tələblər

Packaging - Requirements for the use of European
Standards in the field of packaging and packaging waste

LAZIMDIR

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz.

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Telefon: +994125149603

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Bu standart Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən işlənilib hazırlanıb və "Ekologiya" standartlaşdırma üzrə Texniki Komitə (AZSTAND-09) tərəfindən təqdim edilib.

2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun _____2024-cü il tarixli _____ sayılı qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

3. Bu standart Beynəlxalq Standart EN 13427:2000 ilə eynidir (İDT).
This standart is identical (İDT) to the International Standard EN 13427:2000.

4. İlk dəfə tətbiq edilir.

5. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın dövrü yoxlama müddəti 1 ildir.

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	V
Giriş	VI
1. Tətbiq sahəsi	1
2. Normativ istinadlar	1
3. Terminlər və təriflər	1
4. Əsaslandırma və metodologiya	2
4.1 Ümumi yanaşma	2
4.2 Qablaşdırmada olan dörd ağır metalın və təhlükəli maddələrin ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi	3
4.3 Tətbiq edilmə səviyyələri	3
5 Tələblər	3
5.1 Müvafiq qiymətləndirmə prosedurlarının nəzərdən keçirilməsi və seçilməsi	3
5.2. Seçilmiş qiymətləndirmə prosedurlarının tətbiqi	4
5.3. Qiymətləndirmə məlumatlarının sənədləşdirilməsi	5
6. Prosedur	5
6.1. Məqsəd	5
6.2. Tətbiq edilmə	5
6.3. Nəticələrin nəzərdən keçirilməsi	15
Əlavə A (məlumat üçün) Direktiv 94/62 ilə qablaşdırma üçün müəyyən edilmiş qiymətləndirmə meyarları arasında əlaqə	6
Əlavə B (məlumat üçün) Bu standartta uyğunluq haqqında bəyanatın nümunə formatı	7
Əlavə ZA (məlumat üçün) Bu Avropa Standartı ilə 94/62/EC sayılı Aİ Direktivinin Əsas Tələbləri arasında əlaqə	9
Bibliografiya	10

ÖN SÖZ

Bu sənəd (EN 13427:2004) katibliyi AFNOR (Standartlaşdırma üzrə Fransız Assosiasiyası) tərəfindən idarə olunan CEN/TC 261 “Qablaşdırma” üzrə Texniki Komitə tərəfindən hazırlanmışdır.

Bu Avropa Standartına ən gec 2005-ci ilin yanvarına qədər eyni mətnin dərc edilməsi və ya təsdiqi yolu ilə milli standart statusu veriləcək, onunla ziddiyyəti olan milli standartlar isə ən gec 2005-ci ilin yanvarına qədər ləğv ediləcək.

Bu sənəd EN 13427:2000 standartını əvəz edir.

Bu sənəd Avropa Komissiyası və Avropa Azad Ticarət Assosiasiyası tərəfindən CEN-ə verilmiş mandat əsasında hazırlanmışdır və A1 Direktiv(lər)inin əsas tələblərini dəstəkləyir.

A1 Direktiv(lər)i ilə əlaqə haqqında məlumat üçün bu sənədin ayrılmaz tərkib hissəsi olan informativ xarakterli Əlavə ZA-ya baxın.

Bu standart Avropa Parlamenti və Avropa İttifaqı Şurasının “Qablaşdırma və Qablaşdırma Tullantıları haqqında” Direktivini [94/62/EC] dəstəkləmək üçün Avropa Komissiyası və Avropa Azad Ticarət Assosiasiyası tərəfindən CEN-ə verilən Mandat M 200 rev.3 və ikinci standartlaşdırma Mandatı M 317 əsasında hazırlanmış standartlar və hesabatlar seriyasının tətbiqi proseduru təmin edir.

CEN/CENELEC-in Daxili Qaydalarına əsasən, aşağıdakı ölkələrin milli standartlaşdırma təşkilatları bu Avropa Standartını tətbiq etməyə borcludurlar: Avstriya, Belçika, Kipr, Çexiya, Danimarka, Estoniya, Finlandiya, Fransa, Almaniya, Yunanıstan, Macarıstan, İspaniya, İrlandiya, İtaliya, Latviya, Litva, Lüksemburq, Malta, Niderland, Norveç, Polşa, Portuqaliya, Slovakiya, Sloveniya, İspaniya, İsveç, İsveçrə və Böyük Britaniya.

GİRİŞ

Qablaşdırmanın geniş spektrli funksional və hüquqi tələblərə uyğun olması tələb olunur. Hazırkı standartda “Qablaşdırma və Qablaşdırma Tullantıları haqqında” Direktivin [94/62/EC] tələbləri ilə uyğunluq məsələsi nəzərdən keçirilir. Bu Direktivin preambulasında deyilir: “qablaşdırma və qablaşdırma tullantılarının ətraf mühitə təsirinin minimuma endirilməsi və ticarətdə maneələrin yaranmaması və rəqabət qaydalarının pozulmaması üçün qablaşdırmanın tərkibini və təkrar istifadə və rekuperasiya (o cümlədən təkrar emal) xüsusiyyətini tənzimləyən əsas tələbləri də müəyyən etmək lazımdır”.

QEYD 94/62/EC sayılı Direktivə Avropa Parlamenti və Aİ Şurasının 11 fevral 2004-cü il tarixli 2004/12/EC sayılı Direktivi ilə düzəlişlər edilmişdir.

Direktivin 9-cu maddəsində və Əlavə II-də müəyyən edilmiş əsas tələblər, ağır metallarla bağlı 11-ci maddədə yer alan xüsusi məhdudiyətlərlə birlikdə, qablaşdırmanın istifadədən sonra ətraf mühitə təsirinin azaldılmasına yönəldilmişdir. Əsas tələblərə uyğunluq prezumpsiyasını təmin etmək üçün hazırlanmış hazırkı standart və digər beş icbari standart və bir icbari CEN Hesabatı (iki hissəli) nəticə etibarilə bu xüsusi aspekti təmin etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Avropa Standartlarından istifadə etməklə əsas tələblərə uyğunluq tələbi təchizatçının qablaşdırma zəncirindəki bütün digər subyektlərlə əməkdaşlıq şəraitində yuxarıdakı bənddə qeyd olunanlarla yanaşı hazırkı standartı nəzərə almasını tələb edir. Direktivin əsas tələbləri qablaşdırmanın istifadədən sonrakı təsirlərinə yönəldilsə də, bu fərdi, lakin əlaqəli Hesabatların və ya Standartların qablaşdırma və qablaşdırılmış məhsullar bazara çıxarılmazdan əvvəl nəzərdən keçirilməsi zəruridir. İstifadə olunmuş qablaşdırma və qablaşdırma tullantılarının rekuperasiya proseslərinə cəlb edilməsi nəticəsində ətraf mühitə atılmalarda baş verə biləcək potensial dəyişikliklər nəzərə alınmalıdır.

CEN Hesabatı müəyyən edilmiş dörd ağır metal daxil olmaqla təhlükəli maddələrin və preparatların mövcudluğu və konsentrasiyasından bəhs edir, beş icbari standart isə mənbələrin azaldılması, təkrar istifadə və rekuperasiya konsepsiyalarını nəzərdən keçirir. Onların tətbiqi tullantı kimi atılan qablaşdırmanın təsirini azaltmaq qabiliyyətinə malik olsa da, onlar heç də eyni qablaşdırma vahidinə eyni vaxtda tətbiq oluna bilməz.

Hazırkı standartın 5-ci maddəsində sadalanan bu standartlaşdırılmış prosedurlar bəzi kombinasiyalarda və hallarda bir-birini istisna edə bilər və buna görə də bu proseslərdən hər hansı birinin tətbiqi strategiyasını hazırlayarkən onun digərləri ilə əlaqəsini nəzərə almaq vacibdir. Bu səbəbdən, bu konsepsiyalardan beşi üçün xüsusi standartlar və ağır metalların qiymətləndirilməsinə kömək məqsədilə CEN Hesabatı işlənilib hazırlansa da, hazırkı altıncı standart bu qiymətləndirmələr arasındakı əlaqəni tənzimləmək üçün hazırlanmışdır. Standartın məqsədi qablaşdırma və ya qablaşdırılmış məhsulların Avropa bazarına çıxarılmasına cavabdeh olan şəxslərin bunu Direktivin əsas tələblərinə uyğunluq prezumpsiyası ilə etməsinə imkan verəcək tədbirlər kompleksi üçün ümumi metodologiyanın yaradılmasıdır.

Hazırkı standartda müəyyən edilmiş prosedurların və qeydlərin aparılması işinin EN ISO 9000 seriyasında müəyyən edilənlər kimi rəsmi keyfiyyəti idarəetmə sistemi çərçivəsində və ya EN ISO 14001 kimi ətraf mühiti idarəetmə sistemi çərçivəsində tətbiq edilməsi tövsiyə olunur.

**Qablaşdırma - Qablaşdırma və qablaşdırma
tullantıları sahəsində Avropa Standartlarının
tətbiqinə dair tələblər**

AZS XXXX

**Packaging - Requirements for the use of
European Standards in the field of packaging and
packaging waste**

Tətbiq edilmə tarixi “ ” “ ” 2024

1. Tətbiq sahəsi

Hazırkı sənəd qablaşdırma və ya qablaşdırılmış məhsulların bazara çıxarılmasına cavabdeh olan şəxs və ya təşkilat (təchizatçı) tərəfindən beş (icbari) qablaşdırma standartının və bir (icbari) CEN Hesabatının (iki hissəli) birgə tətbiqi üçün tələbləri və proseduru müəyyən edir.

2. Normativ istinadlar

Aşağıdakı göstərilən istinad edilmiş sənədlər hazırkı sənədin tətbiqi üçün zəruridir. Tarixi göstərilən istinadlar üçün yalnız istinad edilən nəşr uyğundur. Tarixi göstərilməyən istinadlar üçün isə istinad edilən sənədin (o cümlədən ona hər hansı düzəlişin) ən son versiyası uyğundur.

EN 13428, *Qablaşdırma – İstehsal və tərkiblə bağlı xüsusi tələblər – Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlər.*

EN 13429, *Qablaşdırma – Təkrar istifadə.*

EN 13430, *Qablaşdırma – Materialın təkrar emalı yolu ilə rekuperasiya oluna bilən qablaşdırmaya dair tələblər.*

EN 13431, *Qablaşdırma – Enerjinin rekuperasiyası üçün rekuperasiya oluna bilən qablaşdırmaya dair tələblər, o cümlədən minimum aşağı istilik törətmə qabiliyyətinin göstərilməsi.*

EN 13432, *Qablaşdırma – Kompost hazırlanması və biodeqradasiya yolu ilə rekuperasiya oluna bilən qablaşdırmaya dair tələblər – Qablaşdırmanın yekun məqbulluğu üçün sınaq sxemi və qiymətləndirmə meyarları.*

CR 13695-1:2000, *Qablaşdırma – Qablaşdırmada mövcud olan dörd ağır metalın və digər təhlükəli maddələrin ölçülməsinə və verifikasiyasına və onların ətraf mühitə buraxılmasına dair tələblər – 1-ci hissə: Qablaşdırmada mövcud olan dörd ağır metalın ölçülməsinə və verifikasiyasına dair tələblər.*

CR 13695-2, *Qablaşdırma – Qablaşdırmada mövcud olan dörd ağır metalın və digər təhlükəli maddələrin ölçülməsinə və verifikasiyasına və onların ətraf mühitə buraxılmasına dair tələblər – 2-ci hissə: Qablaşdırmada mövcud olan təhlükəli maddələrin ölçülməsinə və verifikasiyasına və onların ətraf mühitə buraxılmasına dair tələblər*

3. Terminlər və təriflər

Bu sənədin məqsədləri üçün aşağıdakı terminlər və anlayışlar tətbiq edilir.

3.1

təchizatçı

qablaşdırma və ya qablaşdırılmış məhsulun bazara çıxarılmasına cavabdeh olan subyekt

Qeyd: Adi istifadədə "təchizatçı" termini təchizat zəncirinin müxtəlif həlqələrinə aid ola bilər. Hazırkı standartın məqsədləri üçün bu termin qablaşdırma və ya qablaşdırılmış məhsulla bağlı əməliyyatın baş verdiyi təchizat zəncirinin istənilən həlqəsinə aiddir.

3.2**qablaşdırma komponenti**

qablaşdırmanın əl ilə və ya sadə fiziki vasitələrdən istifadə etməklə ayrıla bilən hissəsi

4 Əsaslandırma və metodologiya**4.1 Ümumi yanaşma**

Al-nin Qablaşdırma Direktivində əks olunan əsas tələblər ilə qiymətləndirmə meyarlarını ehtiva edən standartlar və ya hesabatlar arasındakı əlaqə Əlavə A-da və xüsusilə Cədvəl A.1-də göstərilmişdir. Cədvəl A.1-in 3-cü bölməsindəki istinad nömrələri standartlar və hesabatlar arasında əlaqəni göstərən Cədvəl 1-dəki nömrələrə istinad edir.

Cədvəl 1-də müəyyən edilmiş ağır metallar və digər təhlükəli maddələr üzrə standartların hər biri və hesabat təchizatçıya yoxlama siyahısından istifadə etməklə öz konkret proseduruna aid olan tələblərə uyğunluğu qiymətləndirməyə imkan vermək üçün hazırlanmışdır. İnformativ xarakterli Əlavələr tələblərin mahiyyətini izah edir və qiymətləndirmə metodologiyasına dair təlimat verir.

Təchizatçı bunlardan hər hansı konkret qablaşdırma üçün uyğun olan qiymətləndirmə prosedurlarını seçməli və bu zaman qablaşdırılmış məhsulun təhlükəsizliyi, gigiyenası və istehlakçılar üçün məqbulluğu da daxil olmaqla, həmin qablaşdırmaya dair funksional tələblər kimi dizayn tələblərini nəzərə almalıdır. Seçim zamanı qablaşdırmanın təkrar istifadə üçün nəzərdə tutulub-tutulmadığı müəyyən edilməli və digər standartlaşdırılmış tələblərlə qarşılıqlı əlaqə nəzərdən keçirilməlidir.

Bu cür qarşılıqlı əlaqənin nəzərdən keçirilməsi onu göstərə bilər ki, bir prosedurun təsirinin optimallaşdırılması digərlərinin tətbiqində mötədillik tələb edə bilər. Ayrı-ayrı standartları seçib tətbiq edərkən hər hansı bir konkret tətbiq etmə halı üçün onlar arasında tarazlığın ən uyğun şəkildə müəyyən edilməsi vacibdir.

Fəaliyyətin ekoloji səmərəliliyini yaxşılaşdırmaq və bazara çıxarılmış qablaşdırmanın səmərəliliyinin davamlı yaxşılaşdırılması üçün imkan yaratmaq məqsədilə tövsiyə olunur ki, təchizatçı bu prinsipləri özünün rəsmi idarəetmə sisteminin bir hissəsi kimi (məs. prosedurları EN ISO 9001 və ya EN ISO 14001 standartına uyğun yaradılmış mövcud sistemlərə daxil etməklə) tətbiq etsin.

Cədvəl 1 — Beş (icbari) qablaşdırma standartı və bir (icbari) CEN hesabatı arasında əlaqə

1 İstehsal və tərkib	2 Təkrar istifadə	3 Rekuperasiya
1.1 Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlər (EN 13428)	2 Təkrar istifadə (EN 13429)	3.1 Materialın təkrar emalı (EN 13430)
1.2 Qablaşdırmada mövcud olan dörd ağır metalın ölçülməsinə və verifikasiyasına dair tələblər (CR 13695-1)		3.2 Enerjinin rekuperasiyası (EN 13431)

1.3 Qablaşdırmada mövcud olan təhlükəli maddələrin ölçülməsinə və verifikasiyasına dair tələblər (CR 13695-2)		3.3 Üzvi maddələrin rekuperasiyası (EN 13432)
---	--	---

4.2 Qablaşdırmada olan dörd ağır metalın və təhlükəli maddələrin ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi

Qablaşdırmada olan dörd ağır metalın yandırılma və ya torpaqda basdırılmadan sonra ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi məsələsi CR 13695-1 standartında nəzərdən keçirilir. Bu hesabatın tövsiyələrinin tətbiqi zamanı komponent konsepsiyasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.

Təhlükəli maddələr və preparatlar bir sıra Avropa Direktivlərində müəyyən edilmişdir. Onların tullantıların yandırılma və basdırılma yolu ilə idarə olunması zamanı yaranan emissiya, kül və filtratın tərkibində mövcudluğu həmçinin qanunvericiliklə tənzimlənir. Buna görə də, EN 13428 və CR 13695-2 standartında müəyyən edilmiş prosedurun tətbiqi qablaşdırmanın direktivin II qoşmasının 1-ci bəndinin 3-cü abzasına uyğunluğunu təmin etmək məqsədi daşıyır.

4.3 Tətbiq edilmə səviyyələri

Bu standartda nəzərdən keçirilən qablaşdırmanın ən kiçik hissəsi komponentdir. Adətən bir sıra komponentlər birləşdirilərək qablaşdırmanın funksional vahidini əmələ gətirir, onlar isə öz növbəsində birləşdirilərək birinci, ikinci və üçüncü dərəcəli qablaşdırmadan (94/62/EC sayılı Direktivin 3-cü maddəsində müəyyən edildiyi kimi) ibarət ola bilən tam qablaşdırma sistemi əmələ gətirə bilər. Cədvəl 2-də ümumi sistem daxilində müxtəlif qiymətləndirmə metodlarının tətbiq edilməli olduğu müvafiq səviyyə qeyd edilmişdir.

Cədvəl 2 — Qiymətləndirmə metodlarının tətbiqi səviyyələri

Qablaşdırma komponenti	Funksional vahid səviyyəsində qablaşdırma	Tam qablaşdırma sistemi
Adları qeyd olunmuş dörd ağır metalın mövcudluğu	Təkrar istifadə	Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlər
Təhlükəli maddələrin və ya preparatların minimuma endirilməsi	Materialın rekuperasiyası Enerjinin rekuperasiyası Üzvi maddələrin rekuperasiyası	
Qeyd: Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlərin tam qablaşdırma sisteminə tətbiqi həmin sistemin bütün elementlərinin nəzərə alınmasını nəzərdə tutur.		

5 Tələblər

5.1 Müvafiq qiymətləndirmə prosedurlarının nəzərdən keçirilməsi və seçilməsi

5.1.1 Təchizatçı təyinatı nəzərə alınmaqla bazara çıxarılan qablaşdırmaya və ya qablaşdırılmış məhsula münasibətdə Cədvəl 1-də sadalanan müvafiq standartların tətbiqi edilə bilməsinin qiymətləndirilməsini təmin etməlidir.

5.1.2 Təchizatçı CR 13695-1:2000 standartının 8.2.3-cü maddəsində əks olunan təklif əsasında ağır metalların və ya EN 13428 və CR 13695-2 standartlarında göstərilən hər hansı

təhlükəli maddə və ya preparatların səviyyələrinin məhdudlaşdırılması və zərurət olduqda daha da azaldılması məsələsinə lazımi diqqət yetirilməsini təmin etməlidir.

5.1.3 Təchizatçı Cədvəl 2-yə və 3-ə uyğun olaraq və funksionallığı, təhlükəsizliyi və istehlakçılar üçün məqbulluğu saxlamaqla qablaşdırma tullantılarının ətraf mühitə təsirini azaltmağa nail olmaq məqsədilə, bazara çıxarılmış qablaşdırma və ya qablaşdırılmış mallar üçün Standartların/Hesabatların kombinasiyasını seçməlidir.

Cədvəl 3 — Qiymətləndirmə prosedurlarının tətbiq edilə bilməsi

Qiymətləndirmənin istinad nömrəsi	Qiymətləndirmə	Tətbiq edilə bilmə
1.1	Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlər (EN 13428)	bütün hallarda
1.2	Adları qeyd olunmuş dörd ağır metalın mövcudluğu (CR 13695-1)	bütün hallarda
1.3	Təhlükəli maddələrin və ya preparatların minimuma endirilməsi (EN 13428 və CR 13695-2)	bütün hallarda
2	Təkrar istifadə (EN 13429)	iddia edildikdə
3	Rekuperasiya	bütün hallarda ən azı biri
	3.1 Materialın rekuperasiyası (EN 13430)	
	3.2 Enerjinin rekuperasiyası (EN 13431)	
	3.3 Üzvi maddələrin rekuperasiyası (EN 13432)	
<p>Hazırkı Avropa Standartına uyğunluq üçün qiymətləndirmə xülasəsində istinad nömrələri 1.1, 1.2, 1.3 olan qiymətləndirmələrə, istinad nömrələri 3.1, 3.2, 3.3 olanların isə ən azı birinə müsbət cavablar qeyd edilməlidir. Bundan əlavə, təkrar istifadə variantını nəzərdən keçirmək tələbi olmasa da, "təkrar istifadə" iddiası bəyan edildikdə, 2-ci bölmədə də müsbət cavab qeyd edilməlidir. Birdən çox rekuperasiya üsulu iddia olunduqda, hər birini təsdiq etmək üçün qiymətləndirmə qeydləri təqdim edilməlidir.</p>		

5.2 Seçilmiş qiymətləndirmə prosedurlarının tətbiqi

Təchizatçı müvafiq hallarda aşağıdakıları təmin etmək üçün bazara çıxardığı qablaşdırmaya seçilmiş standartların və hesabatların tələblərini tətbiq etməlidir (bax: Cədvəl 3):

- qablaşdırma sistemi EN 13428-ə uyğun olaraq eyni tələbləri ödəmək üçün yalnız minimum adekvat miqdarda materialı ehtiva edir;
- CR 13695-1-də tövsiyə olunduğu kimi, qablaşdırma komponentləri ağır metalları icazə verilən maksimum səviyyələrindən az miqdarda, funksional məqsədlər üçün istifadə edildikdə isə yalnız minimum miqdarda ehtiva edir;
- qablaşdırma komponentləri EN 13428 və CR 13695-2-yə uyğun olaraq emissiyalarda, küldə və ya filtratda təhlükəli maddələrin və ya preparatların mövcudluğunu minimuma endirmək üçün qiymətləndirilmişdir;
- qablaşdırmanın funksional vahidi EN 13429-a uyğun olaraq təkrar istifadə edilə biləndir;
- qablaşdırmanın funksional vahidi EN 13430-a uyğun olaraq təkrar emal yolu ilə rekuperasiya edilə biləndir;
- qablaşdırmanın funksional vahidi EN 13431-ə uyğun olaraq enerji formasında rekuperasiya edilə biləndir;
- qablaşdırmanın funksional vahidi EN 13432-yə uyğun olaraq üzvi maddələr şəklində rekuperasiya edilə biləndir.

5.3 Qiymətləndirmə məlumatlarının sənədləşdirilməsi

Təchizatçı 5.1 və 5.2-ci tələbləri yerinə yetirmək üçün aparılmış qiymətləndirmələr haqqında qeydləri, habelə müvafiq yardımçı sənədləri tərtib etməli və qablaşdırmanın və ya qablaşdırılmış malların sonuncu dəfə bazara çıxarıldığı andan etibarən ən azı iki il müddətinə saxlamalıdır. Bu qeydlər tələb olunduqda yoxlanılmaq üçün əlçatan olmalıdır.

6 Prosedur

6.1 Məqsəd

Tullantı kimi atılan qablaşdırmanın ətraf mühitə təsirinin azaldılması üzrə səmərəli və effektiv ümumi prosedur əldə etmək üçün Cədvəl 3-dən seçilmiş qiymətləndirmə prosedurlarını tətbiq etmək.

Qeyd: Materialların və tətbiq tələblərinin müxtəlifliyi səbəbindən bu tullantıların azaldılması prosedurlarının bəziləri qarşılıqlı istisnaedici ola bilər. Lakin bu prosedura riayət etməklə təchizatçı müvafiq azaltma prosedurlarını müəyyən edə biləcək.

6.2 Tətbiq edilmə

İstər mövcud, istərsə də dəyişdirilmiş və ya yeni dizaynı qablaşdırmalar üçün Cədvəl 2-yə və 3-ə istinadla və müvafiq standartların tələblərinə uyğun olaraq müəyyən edilən müvafiq qiymətləndirmələr həyata keçirilməlidir.

6.3 Nəticələrin nəzərdən keçirilməsi

Bütün aparılan qiymətləndirmələrin nəticəsi qiymətləndirmə xülasəsi şəklində qeydə alınmalıdır (müvafiq ola biləcək format nümunəsi üçün Əlavə B-yə baxın).

Əlavə A
(məlumat üçün)

Direktiv 94/62 ilə qablaşdırma üçün müəyyən edilmiş qiymətləndirmə meyarları arasında əlaqə

Hər hansı qablaşdırma üçün əsas tələb onun paylanma sistemində bütün nəzərdə tutulan funksiyalarını yerinə yetirməsi olmalıdır. Bundan əlavə, o, 94/62/EC sayılı Direktivin II Əlavəsinin və 11-ci maddəsinin əsas tələblərinə cavab verməlidir və bunlar müvafiq standart və ya hesabatla birlikdə Cədvəl A1-də müəyyən edilmişdir.

Cədvəl A.1 — Qablaşdırma üçün müvafiq qiymətləndirmə meyarları

1. 94/62/EC sayılı Direktiv		2. Müəyyən edilmiş qiymətləndirmə meyarları	3. Mandatlaşdırılmış standartlara və ya hesablara istinad (bax: Cədvəl 1)						
Maddə 9, Əlavə II-yə istinadla			1.1	1.2	1.3	2	3.1	3.2	3.3
1-ci bənd	1-ci abzas	Minimum adekvat miqdarda material	A						
	2-ci abzas	Ətraf mühitə təsirin minimuma endirilməsi üçün təkrar emal daxil olmaqla təkrar istifadə və/və ya rekuperasiya		A	A	A	A	A	A
	3-cü abzas	Təhlükəli maddələr, ətraf mühitə təsirin minimuma endirilməsi	A		A			R	
2-ci bənd	1-ci abzas	Qablaşdırmanın bir neçə istifadə dövryyəsi və ya rotasiyanın təmin edilməsi				A			
	2-ci abzas	Sağlamlıq və təhlükəsizlik				R			
	3-cü abzas	Tullantıların idarə olunmasının ətraf mühitə təsiri.					A	A	A
3-cü bənd	A	Materialın təkrar emalı üçün uyğun olma					A		
	B	Enerjinin rekuperasiyası üçün uyğun olma						A	
	C	Kompost hazırlanması üçün uyğun olma							A
	D	Biodeqradasiya üçün uyğun olma							R
Maddə 11-in 1-ci bəndi		Dörd ağır metalın (kadmium, qurğuşun, civə və altivalentli xrom) məcmu tərkibinin məhdudlaşdırılması və minimuma endirilməsi	A	A					

A : Standart və ya Hesabat tətbiq edilir R : Standartda və ya Hesabatda istinad edilmiş.

Əlavə B
(məlumat üçün)
Bu standartta uyğunluq haqqında bəyanatın nümunə formatı

Qablaşdırmanın identifikasiyası	Qiymətləndirmənin istinad nömrəsi.
---------------------------------	------------------------------------

İstifadə olunan əsas materialların identifikasiyası.

1-ci hissə. Qiymətləndirmə xülasəsi

Standart/Hesabat	Qiymətləndirmə tələbi	İddia	Qeyd
1.1. Mənbədə azaltma yolu ilə qabaqlayıcı tədbirlər	qablaşdırma sistemində yalnız minimum adekvat miqdarda materialın olmasını təmin etmək (EN 13428)		
1.2. Ağır metallar	komponentlərdə maksimum yol verilən hədlərin aşılmamasını təmin etmək (CR 13695-1)		
1.3. Təhlükəli maddələr	EN 13428 ilə uyğunluğu təmin etmək		
2. Təkrar istifadə	qablaşdırmanın funksional vahidi üçün standartda müəyyən edilmiş bütün şərtlərə uyğun olaraq təkrar istifadə imkanını təmin etmək (EN 13429)		
3.1. Materialın təkrar emalı yolu ilə rekuperasiya.	qablaşdırmanın funksional vahidi üçün standartda müəyyən edilmiş bütün şərtlərə uyğun olaraq təkrar emal imkanını təmin etmək (EN 13430)		
3.2. Enerjinin rekuperasiyası	qablaşdırmanın funksional vahidi üçün standartda müəyyən edilmiş bütün şərtlərə uyğun olaraq enerjinin rekuperasiyası imkanını təmin etmək (EN 13431)		
3.3. Üzvi maddələrin rekuperasiyası	qablaşdırmanın funksional vahidi üçün standartda müəyyən edilmiş bütün şərtlərə uyğun olaraq kompostlaşdırma imkanını təmin etmək (EN 13432)		

Qeyd: EN 13427 ilə uyğunluq üçün 1.1, 1.2, 1.3-cü bölmələrə və ən azı 3.1, 3.2, 3.3-cü bölmələrdən birinə müsbət cavabların olması tələb edilir. Bundan əlavə, "təkrar istifadə" iddiası bəyan edildikdə, 2-ci bölmədə də müsbət cavablar qeyd edilməlidir.

1-ci hissə. Qiymətləndirmə xülasəsi

Yuxarıdakı I hissədə qeyd olunmuş qiymətləndirmə nəticələrinə əsasən, bu qablaşdırmanın EN 13427 standartının tələblərinə uyğun olduğu iddia edilir.

(Təchizatçının ^a adı və ünvanı) adından imzaladı

İmza:

Vəzifə:

Tarix:

a Tərif EN 13427-də müəyyən edilmiş təchizatçı.

Əlavə ZA
(məlumat üçün)

Bu Avropa Standartı ilə 94/62/EC sayılı Aİ Direktivinin Əsas Tələbləri arasında əlaqə

Bu Avropa Standartı Avropa Komissiyası və Avropa Azad Ticarət Assosiasiyası tərəfindən CEN-ə verilmiş mandat əsasında, 94/62/EC sayılı Yeni Yanaşma Direktivinin Əsas Tələblərinə uyğunluq üçün bir vasitə təmin etmək məqsədilə hazırlanmışdır:

Avropa Parlamenti və Avropa İttifaqı Şurasının “Qablaşdırma və Qablaşdırma

Tullantıları haqqında” 94/62/EC sayılı, 20 dekabr 1994-cü il tarixli Direktivi.

Hazırkı standart Avropa İttifaqının Rəsmi Jurnalında həmin Direktiv çərçivəsində istinad ediləndən və o, ən azı bir Üzv Dövlətdə milli standart kimi tətbiq ediləndən sonra, bu standartın Cədvəl ZA-da verilən maddələrinə əməl olunması bu standartın tətbiq sahəsi çərçivəsində həmin Direktivin müvafiq Əsas Tələblərinə və onunla əlaqəli AATA qaydalarına uyğunluq prezumpsiyasını təmin edir.

Cədvəl ZA — Hazırkı Avropa Standartı ilə “Qablaşdırma və Qablaşdırma Tullantıları haqqında” 94/62/EC sayılı Direktiv arasında əlaqə

Hazırkı standartın maddələri və yarımmaddələri	94/62/EC sayılı Direktivin əsas tələbləri	İzahlı şərhlər/qeydlər
Maddə 5	Maddə 9 və Əlavə II	

XƏBƏRDARLIQ — Bu standartın tətbiq sahəsinə aid olan məhsula (məhsullara) digər tələblər və digər Aİ Direktivləri tətbiq oluna bilər.

Biblioqrafiya

EN 13193 Qablaşdırma – Qablaşdırma və ətraf mühit – Terminologiya.

EN 14182 Qablaşdırma – Terminologiya – Əsas terminlər və təriflər.

EN ISO 9001 Keyfiyyəti idarəetmə sistemləri - Tələblər

EN ISO 14001 Ətraf mühiti idarəetmə sistemləri – Texniki xüsusiyyətlər və istifadəsinə dair təlimat

Ə
R
A
F
M
Ü
H
İ
T

ICS: 13.030.99; 55.020

Əsas sözlər: qablaşdırma, qablaşdırma tullantıları, təchizatçı, qiymətləndirmə

ƏLAVƏ

Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
Publik hüquqi şəxs

**AZS XXX Qablaşdırma - Qablaşdırma və qablaşdırma
tullantıları sahəsində Avropa Standartlarının
tətbiqinə dair tələblər**